

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/112/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6925200295
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:6925200295.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu JUDr. Jána Burika, JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. A., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov - matka B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom C. XXX/X, XXX XX C., zastúpená právnu zástupkyňou: JUDr. Katarína Lešková, PhD., advokátka, so sídlom Muránska 1331/4, 050 01 Revúca a otec A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom XXX XX A. D. E., o návrhu navrhovateľov v 1/ rade B. A., nar. XX.XX.XXXX a 2/ rade E. A., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja trvale pobytom F. XXXX/XXX, XXX XX A. D. E., o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti a určenie výživného, o odvolaní navrhovateľov proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 23P/11/2025-138 zo dňa 12. marca 2025, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 23P/11/2025-138 zo dňa 12. marca 2025 p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľov zamietol (výrok I.). O trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

V odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na návrh navrhovateľov, jeho odôvodnenie, vyjadrenie matky k návrhu a po vykonanom dokazovaní, oboznámení sa so Správou kolízneho opatrovníka zo dňa 10.03.2025, Správou ÚPSVaR Lučenec z prešetrenia pomerov u starých rodičov a otca maloletého dieťaťa zo dňa 28.02.2025, vydanými súdnymi rozhodnutiami vzťahujúcimi sa k maloletému dieťaťu, Správou Mesta C. o povesti matky, za aplikácie ust. § 44 ods. 1, § 45 ods. 1 až 9 Zákona o rodine rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti svojho rozsudku.

2. Vykonaným dokazovaním mal okresný súd za preukázané, že návrh starých rodičov maloletého dieťaťa nie je dôvodný. Bolo preukázané, že zo strany matky, ktorej bolo naposledy maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 5P/26/2025-34 zo dňa 14.02.2025, je zabezpečovaná starostlivosť na požadovanej úrovni bez akýchkoľvek nedostatkov. Týmto nebol naplnený základný predpoklad pre zverenie dieťaťa do niektorej z náhradných foriem starostlivosti, a teda, že by rodičia nezabezpečovali alebo nemohli zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa.

3. Na vytýkané nedostatky v starostlivosti matky, na ktoré poukazovali navrhovatelia, sa uskutočnili opakované prešetrenia zo strany orgánu sociálnej ochrany a žiadne z týchto nedostatkov sa nepotvrdili. Naopak, starostlivosť o maloleté dieťa v tak nízkom veku, ktoré je navyše zo strany matky kojené,

je zabezpečovaná na požadovanej úrovni a matka si svoje rodičovské povinnosti plní riadne, bez nedostatkov. Skutočnosť, že navrhovatelia, podľa ich názoru, majú lepšie bytové, hygienické, či priestorové podmienky pre výchovu maloletého dieťaťa, nebola podstatná, pretože náhradná starostlivosť nemôže nahrádzať primárnu starostlivosť rodiča, pokiaľ je táto riadne zabezpečená. Opakovanými šetreniami orgánu SPODaSK a dopytom na lekára maloletého dieťaťa boli vyvrátené tvrdenia navrhovateľov, týkajúce sa nedostatočnej starostlivosti o zdravie a hygienu maloletého. Naopak, lekár maloletého v C. k zdravotnému stavu dieťaťa uviedol, že maloletý je dobre živý, bol v čistom oblečení, telo mal čisté, bez zaparenín. Úrad práce v správe po mnohonásobných šetreniach v domácnosti matky konštatoval, že z vykonaných šetrení jasne vyplynulo, že matka vie riadne zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a túto starostlivosť aj zabezpečuje. Poznámka navrhovateľa v 2/ rade, že by súhlasil so starostlivosťou matky, len ak by si táto našla vlastné bývanie, kde by žila samostatne s maloletým dieťaťom, bola, podľa okresného súdu, nepodstatná. Ak aj poukazoval na to, že v domácnosti matky má žiť osoba zdravotne postihnutá, táto skutočnosť, podľa šetrení, nemala žiaden negatívny vplyv na zabezpečenie starostlivosti matky o maloletého syna. Naopak, práve v domácnosti navrhovateľov bolo nevhodné správanie otca maloletého dieťaťa dôvodom odchodu matky z domácnosti a nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bolo dieťa zverené do dočasnej starostlivosti za konštatovania, že nevhodné správanie otca v prítomnosti maloletého dieťaťa vyvolávalo vážne obavy o bezpečnosť maloletého. V tejto súvislosti okresný súd dal do pozornosti, že v súčasnosti prebieha konanie o rozvod manželstva matky a otca dieťaťa, v ktorom konaní bude súd rozhodovať aj o úprave pomerov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, teda bude opätovne zisťovať aj najvhodnejšiu formu starostlivosti o maloleté dieťa na čas po rozvode.

4. Okresný súd uzavrel, že ak neboli zistené žiadne také skutočnosti, pre ktoré by bolo dôvodné odňať dieťa zo starostlivosti matky, tak návrh navrhovateľov zamietol, pričom rozhodnutie Okresného súdu Lučenec sp.zn. 5P/26/2025 o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne zveril maloleté dieťa do starostlivosti matky, zostalo týmto meritórnym rozhodnutím nedotknuté.

5. Ak sa navrhovatelia osobitne nedomáhali styku s maloletým a matka samotná uviedla, že im v tom brániť nebude, okresný súd sa osobitne úpravou styku navrhovateľov s maloletým dieťaťom nezaoberal.

6. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

7. Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podali odvolanie navrhovatelia. Uviedli, že rozhodnutie okresného súdu neodráža všetky podstatné okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pri určovaní náhradnej starostlivosti o dieťa. Podľa navrhovateľov, okresný súd nevyhodnotil dostatočne rodinné pomery navrhovateľov, ktorí sú schopní poskytnúť stabilné, bezpečné a láskyplné prostredie, ktoré je nevyhnutné pre emocionálny a psychický vývoj maloletého. Navrhovatelia uviedli, že sú ľudia s pevnými morálnymi hodnotami a rodinnou podporou, ktorá im umožňuje zabezpečiť optimálne podmienky pre výchovu maloletého A.. Okresný súd nezohľadnil to, že už od narodenia maloletého sa navrhovatelia angažujú v jeho živote, majú vybudované silné citové puto so svojím vnukom. Nebola dostatočne venovaná pozornosť záujmom maloletého, a tým nebolo rozhodnuté v najlepšom záujme maloletého, ktorý má vyrastať v rodinnom prostredí, ktoré je pre neho stabilné. Neboli zohľadnené aspekty správania sa matky maloletého, ktorá dokázala opustiť svoje vlastné deti, čo ukazuje jej nezodpovednosť a nedostatok záväzku voči svojim vlastným potomkom. Takéto konanie vyvoláva vážne pochybnosti o jej schopnosti poskytovať stabilnú a láskyplnú starostlivosť o maloletého. Matka maloletého na súde klamala v prospech seba, a proti navrhovateľom predložila nepravdivé informácie a vykreslila navrhovateľov v negatívnom svetle, aby dosiahla rozhodnutie výhodné pre seba. Žiadali prehodnotiť rozhodnutie, vykonať podrobnejšie preskúmanie všetkých okolností, aby maloletý vyrastal v stabilnom a podporujúcom prostredí, ktoré má zaručené zo strany navrhovateľov. Rozsudok okresného súdu žiadali zmeniť v prospech najlepšieho záujmu maloletého, a pokiaľ by tomuto návrhu nebolo vyhovené, žiadali sriedavú starostlivosť o maloletého.

8. K odvolaniu navrhovateľov sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý bol názoru, že rozsudok okresného súdu je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa a nemá voči nemu žiadne námietky.

9. K odvolaniu navrhovateľov sa vyjadrila matka prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne a uviedla, že na Okresnom súde Lučenec pod sp.zn. 5P/8/2025 prebieha rozvodové konanie, súčasťou ktorého je

aj úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a určenie výživného. Bolo vydané neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý prechodne do rozhodnutia súdu vo veci samej zverený do osobnej starostlivosti matky. Vydaniu neodkladného opatrenia predchádzalo sociálne zisťovanie pomerov matky, na základe ktorých ÚPSVaR konštatoval, že osobnú starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje na požadovanej úrovni. Ošetrojúci lekár maloletého dieťaťa G. H. v C. konštatoval, že maloleté dieťa je dobre živené, v čistom oblečení, telo má čisté bez zaparenín. Z dokazovania vyplýva, že matka vie riadne zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, a to potvrdili i ďalšie sociálne šetrenia úradu, vykonané v rámci konania o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť, pretože bolo preukázané, že matka riadne zabezpečuje starostlivosť o maloletého, a tak nemôžu ísť do popredia subjektívne názory navrhovateľov. Uviedla, že syn navrhovateľov – otec maloletého dieťaťa, keď bývali u nich, matku týral, čomu sa prizerali a snažili sa matku izolovať od maloletého dieťaťa aj napriek tomu, že vedeli, že maloleté dieťa matka kojí a je na nej plne závislé. Navrhovateľ v 2/ rade – starý otec maloletého sa k matke maloletého správal nevhodne a takéto prostredie nevytváralo láskyplné a stabilné prostredie pre starostlivosť o maloleté dieťa. Nie je pravdou, že by opustila svoje dve deti z predchádzajúceho vzťahu, pretože k nim sa nevedela dostať a k nim ju nepustil otec maloletého dieťaťa a ani navrhovatelia. Uviedla, že podala trestné oznámenie pre podozrenie z prečinu týrania blízkej a zverenej osoby, ako aj návrh na rozvod.

10. K vyjadreniu matky sa vyjadrili navrhovatelia, ktorí uviedli, že matka uvádza nepravdivé informácie. Bola to matka, ktorá fyzicky a verbálne napádala otca maloletého dieťaťa, zakladala falošné účty na sociálnych sieťach, z ktorých mu vypisovala urážky, osočovanie a lži, klame o tom, že otec maloletého má inú ženu, pretože on je slobodný a žiaden vzťah nemá. Podľa navrhovateľov, matka sa nevedela o maloletého starať, keď bola v spoločnej domácnosti s navrhovateľmi, nevedela ho včas prebaľiť, celý deň trávila v izbe, nebola komunikatívna. Navrhovateľka v 1/ rade – stará matka maloletého uviedla, že sa starala o domácnosť, o maloletého, varila, prala. Maloletý, pokiaľ boli v spoločnej domácnosti s navrhovateľmi, mal zabezpečené oblečenie, hygienu a všetko potrebné. Jej vyjadrenia pred súdom nezodpovedajú realite, klame. Matka maloletého pravidelne chodila do E. bez obmedzení. Nie je pravda, že by sa mala s otcom dieťaťa zle. Každé dva mesiace ju posielal do kaderníctva, platil za služby, žila si dobre. Nie je pravdou, že by bola počas tehotenstva týraná. Napriek tomu dnes otcovi maloletého vypisuje, že sa chce vrátiť, že ho potrebuje, čo je v rozpore s jej vyjadrením v súdnom konaní. Navrhovatelia, ako starí rodičia maloletého, žiadali umožniť pravidelný osobný styk s maloletým dieťaťom, spolu s jeho otcom, a to každý víkend po dve hodiny.

11. Kolízny opatrovník opätovne zaslal vyjadrenie, že rozsudok okresného súdu je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

12. Matka maloletého k vyjadreniu navrhovateľov zaslala stanovisko v podaní zo dňa 16.05.2025. Zotrvála na svojom vyjadrení zo dňa 17.04.2025. Trestné konanie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona prebieha na OR PZ v Lučenci pod ČVS: ORP-14/1/VYS/LC/2025. Nie je pravdou, že zakazuje styk s maloletým dieťaťom jeho otcovi a starým rodičom. Navrhovatelia nerešpektujú neodkladné opatrenie vydané Okresným súdom Lučenec pod sp.zn. 5P/26/2025, v zmysle ktorého je otec oprávnený sa s dieťaťom počas víkendov po dve hodiny po dohode s matkou v mieste bydliska dieťaťa, a to výlučne za prítomnosti matky maloletého dieťaťa. Kontroly o prešetrení pomerov u matky boli vykonávané bez ohlásenia. Navrhovatelia boli upozornení, aby prestali podávať šikanózne podnety na ÚPSVaR Revúca. Nie je pravdou, že bránila v styku otcovi maloletého a ani nerušila stretnutia s maloletým dieťaťom. Zotrvála na tom, že pokiaľ bola v spoločnej domácnosti u navrhovateľov, tak ich syn – otec maloletého dieťaťa ju týral psychicky a fyzicky, starý otec maloletého – navrhovateľ v 2/ rade sa k nej nevhodne správal. Žiadala rozsudok okresného súdu potvrdiť.

13. Do spisového materiálu bolo doručené podanie otca maloletého datované 18.05.2025, v ktorom uviedol, že súhlasí s návrhom navrhovateľov, ktorí sú jeho rodičia. Rovnako, ako on, majú záujem sa zúčastňovať styku so svojim vnukom každý víkend v trvaní dvoch hodín a s týmto návrhom súhlasí. Navrhol striedanie návštev. Uviedol, že maloletého tri týždne nevidel, pretože matka mu to znemožňuje. Maloletému synovi nikdy neublížil. Žiadal, aby návrh na úpravu styku bol považovaný za opodstatnený a schválený v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

14. K vyjadreniu otca maloletého sa vyjadrila matka prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne v podaní zo dňa 27.05.2025 (č.l. 183 spisu). Zotrvala na svojich doterajších podaniach a uviedla, že otec maloletého má problémy s užívaním návykových látok, ktoré užíval aj v prítomnosti maloletého dieťaťa a naďalej ich užíva u svojich rodičov – navrhovateľov, s ktorými býva v jednej domácnosti. Otec maloletého útočí na matku priamo fyzicky alebo cez rôzne vymyslené šikanózne podnety. Ona otca maloletého dieťaťa fyzicky ani psychicky netýra, naopak, voči nemu je vedené trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby. Je toho času na rodičovskej dovolenke, riadne sa stará o maloleté dieťa a starí rodičia môžu prísť na návštevu vnuka.

15. Do momentu rozhodnutia krajským súdom ďalšie podania nenasledovali.

16. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote navrhovateľmi – starými rodičmi maloletého, postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to ani dôležitý verejný záujem, za aplikácie ust. § 65, § 66 CMP posúdil napadnutý rozsudok okresného súdu a za rešpektovania ust. § 219 ods. 1, 3 CSP bol potvrdený ako vecne správne rozhodnutie za aplikácie ust. § 387 ods. 1, 2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

17. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie podané navrhovateľmi v 1/ rade, v 2/ rade – starými rodičmi maloletého dieťaťa bez nariadenia pojednávania, sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13CoP/112/2025-188 zo dňa 03.07.2025, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 03.07.2025 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

18. Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok okresného súdu, ktorým bol zamietnutý návrh navrhovateľov v 1/ rade, v 2/ rade – starých rodičov maloletého dieťaťa na zverenie maloletého do ich náhradnej starostlivosti a určenia výživného. Podstatou odvolania navrhovateľov v 1/ rade, v 2/ rade – starých rodičov maloletého dieťaťa (ďalej aj len „navrhovatelia“) bolo namietanie rozsudku okresného súdu s odôvodnením, že neboli vzaté do úvahy rozhodujúce skutočnosti pri určovaní náhradnej starostlivosti o maloleté dieťa, pretože oni ako navrhovatelia mu zabezpečia optimálny vývoj, stabilné a láskyplné prostredie, čo mu neumožní matka maloletého, ktorá je nezodpovedná, ak už predtým opustila svoje dve vlastné deti, ktoré mala s bývalým partnerom. Takéto správanie, konanie matky vyvoláva vážne pochybnosti o jej schopnosti poskytovať stabilnú a láskyplnú starostlivosť o maloletého A., navyiac, používa klamstvá, aby získala pre seba výhodnejšie rozhodnutie. Žiadali podrobnejšie preskúmanie všetkých relevantných okolností a následne zmeniť rozsudok okresného súdu, prípadne rozhodnúť o striedavej starostlivosti o maloletého, resp. aby bol navrhovateľom, ako starým rodičom maloletého, umožnený pravidelný styk s maloletým spolu s jeho otcom, a to každý víkend po dve hodiny.

19. Krajský súd po oboznámení sa s napadnutým rozsudkom okresného súdu a s konaním, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že ani jeden z odvolacích dôvodov navrhovateľov nebol relevantný, ak okresný súd v potrebnom a dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie nevyhnutné k tomu, aby posúdil návrh navrhovateľov – starých rodičov maloletého o zverenie maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Tak, ako uviedol okresný súd, uznesením č.k. 5P/26/2025-34 zo dňa 14. februára 2025 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým maloleté dieťa - A. A., nar. XX.XX.XXXX, bol dočasne zverený do osobnej starostlivosti matky s úpravou styku otca s maloletým počas víkendov po dve hodiny po dohode s matkou v mieste trvalého bydliska dieťaťa, a to výlučne za prítomnosti matky maloletého dieťaťa.

20. Boli vykonané šetrenia pomerov u matky maloletého dieťaťa zo strany kolízneho opatrovníka, ktorý v Správe zo dňa 07.03.2025 konštatoval, že matka mala maloletého v čistom oblečení, maloletý nemal žiadne známky zanedbávania starostlivosti, preukázala dostatok oblečenia pre maloleté dieťa, ako aj dostatok hygieny – plienky, vlhčené obrúsky, detský olej, detský šampón a aj sprchový gel, pre prípad, ak by dieťa ochorelo, mala k dispozícii aj potrebné lieky. Kolízny opatrovník uviedol, že v čase šetrenia pomerov maloleté dieťa bolo kojené matkou. Vykonaným zisťovaním pomerov na adrese matky maloletého sa konštatovalo, že maloletý A. sa nachádzal v čisto ustlanej postieľke, bol v čistom

oblečení, mal čistú plienku, pokožka bola čistá. Úrad kontaktoval ošetrojúceho lekára maloletého G. H. v C. ohľadom zdravotného stavu maloletého A., z vyjadrení ktorého vyplynulo, že matka absolvovala s maloletým vyšetrenia a zároveň očkovanie, maloletý je dobre živený, v čistom oblečení, telo má čisté bez zaparenín.

Kolízny opatrovník na základe vykonaných viacerých šetrení pomerov na strane matky maloletého dieťaťa sa vyjadril tak, že matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého na požadovanej úrovni a návrh na náhradnú osobnú starostlivosť zo strany navrhovateľov považoval za nedôvodný.

21. Krajský súd v zhode so záverom okresného súdu má za to, že opakované šetrenia pomerov, týkajúce sa starostlivosti matky o maloletého, preukázali, že zabezpečuje starostlivosť na potrebnej úrovni tak, aby bol zabezpečený zdravý vývoj a vývin maloletého dieťaťa a opakovaným šetrením pomerov zo strany kolízneho opatrovníka neboli zistené nedostatky a ani okolnosti takého charakteru, ktoré by napĺňali hmotnoprávny predpoklad pre zverenie maloletého do náhradnej starostlivosti navrhovateľov, ako starých rodičov. Krajský súd za aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP sa v celom rozsahu stotožňuje so závermi okresného súdu vyjadrenými v odôvodnení napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na ne odkazuje. Podľa výsledkov dokazovania nebol naplnený základný hmotnoprávny predpoklad pre vyhoviecie návrhu navrhovateľov – starých rodičov maloletého dieťaťa na jeho zverenie do ich náhradnej starostlivosti, ak v zmysle § 44 ods. 1 Zákona o rodine nebolo preukázané, že rodič – matka maloletého riadne nezabezpečuje starostlivosť. Ani skutočnosť, že navrhovatelia – starí rodičia maloletého majú lepšie bytové, resp. priestorové podmienky pre výchovu maloletého dieťaťa, nie je dôvodom pre rozhodnutie súdu o náhradnej starostlivosti o maloleté dieťa, pretože určujúca je primárna starostlivosť rodiča, a to matky maloletého dieťaťa, na strane ktorej bolo dokazovaním zistené, že zabezpečuje potrebnú starostlivosť o maloletého. Neboli zistené žiadne okolnosti, pre ktoré by malo byť maloleté dieťa oddelené od svojho rodiča – matky len na základe predstavy navrhovateľov o spôsobe jeho starostlivosti a na základe zisteného skutočného stavu je v záujme maloletého, aby zostal v starostlivosti matky, u ktorej neboli zistené nedostatky.

22. Krajský súd nezistil relevantnosť odvolania navrhovateľov – starých rodičov maloletého dieťaťa, preto rozsudok okresného súdu bol potvrdený ako vecne správne rozhodnutie. Krajský súd považuje za potrebné dodať, že pokiaľ sa v odvolacom konaní navrhovatelia – starí rodičia maloletého vyjadrovali k požiadavke úpravy ich styku s maloletým dieťaťom, tak z Výzvy okresného súdu datovanej 26.05.2025 (č.l. 181 spisu) mal krajský súd za zistené, že návrh starých rodičov – navrhovateľov maloletého A. na úpravu styku sa vedie pred okresným súdom v samostatnom konaní pod sp.zn. 23P/58/2025, o ktorom okresný súd uviedol, že bude rozhodované až po ukončení konania o nimi podanom návrhu na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré uvádza krajský súd, sa stalo predmetom odvolacieho konania, keď napadnutým rozsudkom okresného súdu bol zamietnutý návrh navrhovateľov na zverenie maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti.

23. Krajský súd považuje za potrebné upriamiť pozornosť k tomu, že náhradná osobná starostlivosť prichádza do úvahy len vtedy, keď ani jeden z rodičov dieťaťa nie je schopný zabezpečiť riadnu starostlivosť o dieťa. Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že v danom prípade o takúto situáciu nejde, pretože starostlivosť o maloleté dieťa dokáže zabezpečiť matka. Podľa názoru krajského súdu neexistoval tu žiaden rozumný dôvod, pre ktorý by mal byť maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov – starých rodičov maloletého, a to aj s ohľadom na nimi tvrdené citové puto s maloletým. Starý rodič, ktorý má nespochybniteľnú úlohu v živote dieťaťa však nikdy nemôže úplne a plnohodnotne nahradiť rodiča dieťaťa. Pokiaľ rodič dieťaťa, v danom prípade matka maloletého, vie dieťaťu poskytnúť potrebnú starostlivosť, je právom dieťaťa a zároveň právom i povinnosťou rodiča/rodičov, aby starostlivosť o dieťa zabezpečovali v prvom rade rodičia. Zdôrazňuje krajský súd, že dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti len vtedy, ak rodičia nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa. V tomto kontexte musia byť naplnené všetky predpoklady pre odňatie dieťaťa zo starostlivosti jeho rodičov, resp. jeho rodiča tak, ako sú menované v ust. § 44 ods. 1 Zákona o rodine.

Rodičovské práva a povinnosti patria rodičom od narodenia dieťaťa až do jeho plnoletosti. Aj Ústava SR v Čl. 41 ods. 4 garantuje právo rodičov vychovávať a starať sa o svoje deti a zároveň deťom zaručuje právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Podobne Dohovor o právach dieťaťa ukladá zmluvným štátom povinnosť vynaložiť všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že sú to rodičia, ktorí majú spoločnú a rovnakú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Inými slovami vyjadrené, znakmi náhradnej starostlivosti sú jej nevyhnutnosť – možno ju nariadiť len vtedy, ak rodičia osobnú starostlivosť

nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť, t.j. náhradnú starostlivosť môže súd nariadiť až vtedy, keď ohrozenie riadnej výchovy dieťaťa nekvalitou jeho života preváži nad jeho záujmom podporovať biologické väzby a rodinný život a druhým znakom je dočasnosť, keď zverenie dieťaťa do náhradnej starostlivosti je len dočasné opatrenie, ktoré súd zruší, akonáhle odpadnú prekážky pre obnovenie spoločného života detí s rodičmi. Tak, ako už uviedol krajský súd vyššie, neboli naplnené zákonné podmienky pre odňatie maloletého zo starostlivosti rodiča – matky, ak táto zabezpečuje o maloletého starostlivosť a vykonaným šetrením v rozsahu potrebnom pre jeho zdravý vývin a vývoj.

24. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ak neboli zistené dôvody postupu pre iné rozhodnutie o týchto trovách v zmysle ust. § 54, § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.